

2.5.2 Wat hebben we daarvoor gedaan?

Prioriteiten en aandachtspunten

Onderwerp	Toelichting concrete voornemens
Onderwijshuisvesting	In het Integraal Huisvestingsplan (IHP) staat hoe de gemeente zich de komende 16 jaren inzet voor de schoolgebouwen in Gorinchem. In samenwerking met de schoolbesturen bouwt de gemeente aan toekomstbestendige onderwijshuisvesting. De raad heeft ingestemd met een aantal kaders voor toekomstig op te stellen IHP's. Hierin is het Klimaatakkoord leidend, waarin doelstellingen zijn geformuleerd om de CO2-uitstoot te verlagen in 2030 en in 2050 volledig klimaatneutraal te zijn. In de kaders zijn een aantal ambities opgenomen, waaronder het verduurzamen van de schoolgebouwen naar energie neutrale gebouwen (ENG) en/of een schoolgebouw met een laag energiegebruik en een gezond binnenmilieu (frisse scholen). Ook is het realiseren van meer inclusief onderwijs een ambitie. Gewerkt wordt aan een uitvoeringsprogramma voor het realiseren van een unilocatie van basisscholen De Regenboog Retrenchement en Beatrix/De Burcht. In april 2023 is het IHP voor de periode 2023-2038 vastgesteld.
Het i_lab	I_lab is een coöperatie van onderwijs, bedrijfsleven en overheid. Zes regiogemeenten hebben hun (financiële) samenwerking met het i_lab bekrachtigd in een intentieovereenkomst. In het tweede jaar van het bestaan van i_lab is er actief ingezet op een passend programma dat tegemoet komt aan de wensen vanuit onderwijs en bedrijfsleven. Er zijn 24 bedrijven aangesloten bij het bedrijvencollectief. i_lab heeft in 2023 147 activiteiten georganiseerd met 42 scholen en 72 bedrijven. De deelname aan deze activiteiten is flink gegroeid. Het programma zelf is verder geprofessionaliseerd. Vanuit de actielijn 'innovatief onderwijs' hebben ruim 4100 leerlingen en studenten programma's en/of opdrachten uitgevoerd binnen i_lab. Daarnaast zijn er binnen de actielijn 'leven lang leren' bijeenkomsten geweest voor medewerkers van bedrijven en specifiek voor werkzoekenden. Het i_lab is nu nog tijdelijk gehuisvest in het Da Vinci College. In 2023 zijn voorbereidingen getroffen om in de eerste helft van 2024 te starten met de verbouwing en aansluitend de ingebruikname van Hoefslag 6 als definitieve locatie.

Reguliere taken

Onderwerp	Toelichting reguliere taken
Leerplicht	We zien toe op het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (BLVS) is belast met de uitvoering. Het verzuim is in alle onderwijssoorten gestegen en dit geldt ook voor het aantal beroepen op vrijstelling. Deze toename betreft een landelijke trend. De achtergrond van het verzuim wordt onder andere veroorzaakt door angst, ziekte, depressie en de mentale gezondheid en weerbaarheid van jongeren. Het terugdringen van schoolverzuim en schooluitval is een gezamenlijke inspanning van de keten in de regio Zuid Holland Zuid. Het gestegen verzuim leidt tot een fors toegenomen werklast en werkdruk bij BLVS. De ontstane disbalans tussen de gevraagde inzet van BLVS en de beschikbare capaciteit leidt voor de toekomst tot een heroverweging van de basisformatie en werkwijze in de ketenaanpak. BLVS informeert scholen via nieuwsbrieven actief over actuele onderwerpen als leerplicht en corona.

Onderwerp	Toelichting reguliere taken
Onderwijshuisvesting	De realisatie van de vervangende nieuwbouw Gilde Vakcollege Techniek is gestart. In het voorjaar 2025 verhuist de school naar deze nieuwe onderwijslocatie. In 2023 zijn ook voorbereidingen getroffen voor diverse renovatie- en nieuwbouwprojecten voor een aantal onderwijslocaties. Zo is de renovatie van de onderwijslocatie Dr. Hiemstralaan 24-24a nagenoeg afgerond. Hierdoor kan sbo Beatrix de Burcht tijdelijk op deze locatie worden gehuisvest. Ook de voorbereidingen voor de renovatie van de Herman de Ruijterstraat 30 voor de J.P. Waaleschool is gestart. Het uitvoeringsprogramma voor realisatie van de unilocatie voor De Regenboog Retranchement en Beatrix de Burcht en het gemeentebrede gymonderzoek naar 'Ruimte voor bewegingonderwijs' is in voorbereiding. Daarnaast zijn de gesprekken met de schoolbesturen gestart met betrekking tot het IHP 2023-2038 en het uitvoeringsprogramma IHP 2023-2028.
Leerlingenvervoer	Voor het schooljaar 2022/2023 is de herziene verordening Leerlingenvervoer van toepassing geweest. Dat heeft geen grote wijzigingen met zich meegebracht, anders dan dat er meer wordt samengewerkt met de samenwerkingsverbanden Onderwijs (Driegang en Munio) bij het al of niet toekennen van vervoer. Voor het leerlingenvervoer zijn vervoerscontracten afgesloten met twee vervoerders. Deze contracten zijn tweemaal met een jaar verlengd en eindigen na het schooljaar 2024/2025. In 2024 wordt gestart met het bepalen van de wijze waarop het leerlingenvervoer gecontinueerd wordt na het schooljaar 2024/2025.
Onderwijs aan anderstaligen	ISK De Toekomst vo heeft in augustus 2023 de tijdelijke huisvesting in gebouw C verlaten en is verhuisd naar een gedeelte van het gebouw van het Da Vinci College. Het is een school in een school geworden met een eigen ingang, schoolplein, kantine, tien lokalen en werkruimten voor personeel, vooralsnog voor drie schooljaren. In het huidige gebouw zijn mogelijkheden voor eventuele uitbreiding van lokalen. Hierdoor kan ingespeeld worden op een eventuele toekomstige toenemende stroom anderstalige leerlingen die in Gorinchem en/of regiogemeenten worden opgevangen. In 2023 zijn hiervoor specifieke subsidies ontvangen en voor ISK benut.
Onderwijsachterstandenbeleid	Met maatschappelijke partners in de stad, onderwijs-, kinder- en peuteropvangorganisaties, jongerenwerk, de bibliotheek, Centraal Punt, ouders en andere maatschappelijke organisaties wordt samengewerkt aan het Gelijke Kansenbeleid. Binnen het onderwijs zijn in 2023 extra interventies ingezet voor het ondersteunen van leerlingen die achterstanden hebben opgelopen in de coronaperiode. Deze interventies worden in 2024 gecontinueerd.
Laaggeletterdheid	In nauwe samenwerking met stichting Lezen en Schrijven en onze partners zoals de Bibliotheek Aanzet en het Da Vinci College hebben wij ingezet om de basisvaardigheid in Arbeidsmarktregio (AMR) Gorinchem te bevorderen. Deze samenwerking is ontstaan op basis van de doelstellingen in het regionale Taalpact (2019-2023). Het afgelopen jaar hebben wij het thema laaggeletterdheid zowel intern als extern met onze partners geïnterviewd om onze dienstverlening waar nodig aan te passen. In de AMR- Gorinchem hebben wij het project Openleercentra mogelijk gemaakt om de basisvaardigheden van inwoners daarmee een extra boost te geven.
Brede scholen	Gebruikers van de brede scholen, onderwijs-, opvang- en welzijnsorganisaties, hebben hun overleg geïntensiveerd om zo de verbinding met elkaar te versterken. Er is ingezet op meer intensief gebruik van deze schoollocaties, door bijvoorbeeld het toevoegen van een bibliotheekfunctie. Daarnaast is de wijkfunctie belangrijk om preventief te kunnen handelen bij problematieken die vanuit de (straat)omgeving in de wijk gesignaleerd zijn.

Onderwerp Toelichting reguliere taken

Uitbreiding van de Meidenmall, inloop jongerenwerk en activiteiten door Stichting Boukie en Gorinchem Beweegt dragen daaraan bij.

2.5.3 Wat heeft dit gekost?

Exploitatie (bedragen x € 1.000 V = voordeel en N = nadeel)	Jaar- rekening 2022	Begroting primitief 2023	Begroting na wijziging 2023	Jaar- rekening 2023	Vershil
TV41 Openbaar basisonderwijs	284	270	306	328	22 N
TV42 Onderwijshuisvesting	3.226	6.058	5.333	4.047	1.287 V
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	7.639	6.023	10.314	9.204	1.111 V
Lasten Onderwijs	11.150	12.352	15.953	13.578	2.375 V
TV41 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	1	1 V
TV42 Onderwijshuisvesting	375	266	107	127	20 V
TV43 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	4.527	2.707	5.722	5.470	252 N
Baten Onderwijs	4.902	2.973	5.829	5.598	231 N
Totaal saldo van baten en lasten	-6.248	-9.378	-10.125	-7.981	2.144 V
Stortingen reserves	2.034	3.100	4.432	4.432	0 V
Onttrekkingen reserves	486	3.940	4.732	4.524	208 N
Resultaat	-7.795	-8.538	-9.825	-7.888	1.936 V

Taakveld (bedrag x € 1.000)	Verdeling bedrag	Toelichting
Lasten		
TV42 Onderwijshuisvesting	390 V	Het budget voor het onderzoeken en opstellen van businesscases voor de huidige locaties of andere huisvestingsoplossingen, inclusief het verbeteren van de multifunctionaliteit van het schoolgebouw voor de wijk en het bevorderen van verduurzaming, binnenklimaat en onderwijs, bedroeg oorspronkelijk € 425.000. Onder andere door de temporisering is hiervan slechts € 35.000 besteed. Aan de raad wordt voorgesteld om van het restant van € 390.000 een budget van € 100.000 via een bestemming van het resultaat 2023 in 2024 beschikbaar te stellen.
	100 V	Bij het bepalen van de uitgangspunten voor het nieuwe Integrale Huisvestingsplan (IHP) heeft de gemeenteraad budget van € 100.000 beschikbaar gesteld voor 'meer inclusief onderwijs'. Dit budget wordt betrokken bij het verder uitwerken van het uitvoeringsprogramma basisonderwijs IHP. Voorgesteld wordt om € 100.000 via de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2023 beschikbaar te stellen in 2024.
	200 V	Voor onder andere het haalbaarheidsonderzoek en het opstellen van een uitvoeringsprogramma voor een unilocatie voor Sbo de Regenboog en Sbo Beatrix De Burcht locatie Retranchement, heeft de raad een incidenteel budget van € 200.000 beschikbaar gesteld. Deze ontwikkeling is gekoppeld aan de renovatie van de Hoefslag voor het i_lab en de renovatie van locatie Hiemstralaan 24/24a. De renovatie van de Hiemstralaan 24/24a is in het voorjaar 2024 afgerond en het project Retranchement is inmiddels opgestart. De onderzoeks- en planvormingskosten zijn opgevangen binnen de bestaande budgetten, waardoor het eenmalige budget van € 200.000 kan vrijvallen.
	207 V	De verbouwing van locatie Hoefslag 6 voor het i_lab heeft, onder andere door de verlate renovatie van de tijdelijke huisvesting voor Sbo Beatrix De Burcht op de locatie Hiemstralaan, vertraging opgelopen. Hierdoor zijn er in 2023 voor het i_lab € 207.000 minder kosten gemaakt. Hiertegenover staat ook eenzelfde lagere onttrekking aan de dekkingsreserve i_lab.
	390 V	De verwachte exploitatiekosten voor de nieuwbouw Gilde Vakcollege zijn, onder andere vanwege minder planschadeclaims, € 390.000 lager dan de raming van € 1.6 mln.